

ವನಿದು ಆನೆಗಳ ಗರ್ಭನಿರೋಧಕ?

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದ ವನ್ಯಜೀವಿತ್ಯಜರು ಆನೆಗಳ ಗರ್ಭನಿರೋಧಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದು, ಪ್ರಶೋತ್ತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ ಇಲ್ಲಿದೆ:

▶ **ವನಿದು ಆನೆಗಳ ಗರ್ಭನಿರೋಧಕ (immuno contraception) ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು?**

ಹಾರ್ಮೋನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರದೆ ಆನೆಗಳ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ತಡೆಯುವಂತಹ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ಇದಾಗಿದೆ. ಆನೆಗಳು ಕಾಯಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ನೀಡುವಂತಹ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದಿನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಮದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಜೀವಾಂಕುರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ತಡೆಯುವಂತಹ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳನ್ನು ಅದು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

▶ **ಗರ್ಭನಿರೋಧಕಕ್ಕೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ಮದ್ದು ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಅದು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ?**

ಗರ್ಭನಿರೋಧಕಕ್ಕೆ ಪೋರ್ಸಿನ್ ಜೋನಾ ಪೆಲ್ಯುಸಿಡಾ (ಪಿಜೆಡ್‌ಪಿ) ಎಂಬ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶನಿಗ್ರಹದ ಸುತ್ತಲಿನ ಉಂಗುರದಂತೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಂಡಾಣುವಿನ ಸುತ್ತ ಈ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವೀರ್ಯಾಣುವಿನ ಸಂಪರ್ಕ ತಪ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜೀವಾಂಕುರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯಾಗದ ಕಾರಣ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ನೀಡಲಾದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಯು ಬೆದೆ ಅವಧಿಯು 17 ವಾರಗಳ ಕಾಲ (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅವಧಿ ಮೂರು ವಾರ ಇರುತ್ತದೆ) ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಮದ್ದು ದೇಹದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ.

▶ **ಚುಚ್ಚುಮದ್ದನ್ನು ಹೇಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ?**

ಗರ್ಭನಿರೋಧಕ ಮದ್ದು ನೀಡಲು ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನೇನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕಿಲ್ಲ. ಡರ್ಬ್ ಗನ್ ಮೂಲಕ ಈ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದನ್ನು ಆನೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹಲಿಕಾಪ್ಪರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಆನೆಗಳ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳತ್ತ ಹೋಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹೆಣ್ಣಿನೆಗಳಿಗೆ ಗನ್‌ಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಒಂದೊಂದು ಆನೆಗೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಈ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ನೀಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

▶ **ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅವಧಿಯತನಕ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯ?**

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಈ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು. ಆದರೆ, ಆನೆಗಳ ಜನನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೆಣ್ಣಿನಿಯು ಗರ್ಭ ಧರಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

▶ **ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣಿನಿಗೆಲಿಗೂ ಈ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದೇ?**

ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ಪಡೆಯುವ ಮುನ್ನ ಆ ಹೆಣ್ಣಿನಿಗೆ ಧರಿಸಿದ ಗರ್ಭದ ಮೇಲೆ ಔಷಧಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ಭವಿಷ್ಯದ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತದೆ.

▶ **ವ್ಯಾಕ್ಸಿನ್ ನೀಡಿದ ಆನೆಗಳ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದೇ?**

ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆಸಿರುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಆನೆಗಳ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ತಳಿ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಹಿಸುವಂತಹ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಅದಾಗಿದೆ.

ಹೆಣ್ಣಿನಿಯೊಂದು ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದ ನಂತರ ಮರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 22 ತಿಂಗಳು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು. (ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಸುದೀರ್ಘ ಸಮಯದತನಕ ನನೆಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದು ನಡೆಯುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಗಜಗರ್ಭದ ಪ್ರಸವ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು.) ಸರಾಸರಿ ಐದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಅದು ಒಂದು ಮರಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಬಲ್ಲದು. ಹಾಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಾಗ ಆನೆಯೊಂದು ತನ್ನ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ವನ್ಯಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಆರು ಮರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಬಲ್ಲದು. 60ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಆನೆಗಳಿರುವ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸರಾಸರಿ ಮೂರ್ನಾಲ್ಕು ಬಾಣಂತನಗಳಾದರೂ ನಡೆಯುವುದು ರೂಢಿ. ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಮರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಹಿಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ದೂರ ಪಯಣ ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ನಿಜವೇ?

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವೇ? ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಕುರಿತು ಅಧಿಕಾರಯುತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲ ವನ್ಯಜೀವಿ ತಜ್ಞ, ಖ್ಯಾತ ಛಾಯಾಗ್ರಾಹಕ ಕೃಪಾಕರ ಅವರ ಮುಂದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಟ್ಟರೆ, 'ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. '1980 ಹಾಗೂ ನಂತರದ ದಶಕವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ನೀಲಗಿರಿ ಜೈವಿಕ ವಲಯದ ಪಾಲಿಗೆ ಅದು ವೀರಪ್ಪನ್ ಯುಗ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಂತಗಳಿಗಾಗಿ ಬಹುತೇಕ ಗಂಡಾನೆಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾಯಿತು. ಆನೆಗಳ ಸಂತತಿಯ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣಿನ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಏರುಪೇರು ಉಂಟಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಜನನ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೂ ಆಗಿ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು' ಎಂದು ಅವರು ಒಳನೋಟ ಬೀರುತ್ತಾರೆ.

'ದಂತಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಸಲಗಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇನೋ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಹಬದಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಗಂಡಾನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಈಗಲೂ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಅದು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಚೇತರಿಕೆ ಆಗುವಂತಹ ವಿದ್ಯಮಾನ' ಎಂದನ್ನು ಕೃಪಾಕರ, 'ಆನೆಗಳು ಊರುಕೇರಿಗೆ

ಕಾಡಾನೆಯನ್ನು ಮರಳಿ ಕಾಡಿಗೆ ಅಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದು

ಚಿತ್ರ: ಎಸ್. ಆರ್. ಮಧುಸೂದನ್

